

Ρηξικέλευθη διοργάνωση

Εγκαινιάστηκε στην Τεχνόπολη η 1η Αθηναϊκή Μπιενάλε «Destroy Athens»

Της ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ

ΕΚΘΕΣΗ Ας το παραδεχθούμε. Η τύχη δεν ήταν με το μέρος των επιμελητών της 1ης Αθηναϊκής Μπιενάλε. Ο τίτλος «Destroy Athens» περιελάμβανε τη λέξη «καταστροφή» σε μια περίοδο που κανείς δεν θέλει να την ακούσει. Οι εκλογές και οι πυρκαγιές μονοπωλούν το ενδιαφέρον των ΜΜΕ και της κοινής γνώμης με τρόπο ολοκληρωτικό. Ποιος θα ασχοληθεί με την παρθενική Μπιενάλε της Αθήνας που άνοιξε τις πόρτες της πανηγυρικά την Κυριακή που μας πέρασε, πέσαν των γνωστών φιλότεχνων;

Ελπίζουμε πολλοί. Είναι σαφέστατα μια ενδιαφέρουσα, καλοστημένη έκθεση με συνοχή και άποψη από το επιμελητικό τρίο του Αυγουστίνου Ζενάκου, της Ξένιας Καλπακτσόγλου και του Ροκκί Γιό. Αν σκεφτεί κανείς ότι η ιδέα ξεκίνησε με τον αυθορμητισμό μιας ιδιωτικής πρωτοβουλίας, σαν μια τρελή σκέψη που περνάει από το μυαλό ένα βράδυ και υλοποιήθηκε μέσα σε 2 χρόνια, όντως αξίζουν συγχαρητήρια στους τρεις τριανταπεντάρηδες. Όπως και αν τα κατάφεραν, όποιο κίνητρο και αν είχαν, δεν έμειναν στη συνήθη γκρίνια που μαστιίζει την ελληνική κοινωνία αλλά έκαναν ένα βήμα μπροστά. Η έκθεση που θα κρατήσει μέχρι και τις 18 Νοεμβρίου στο Γκάζι θα δεχθεί κριτική, αλλά αυτό δεν αναιρεί ότι το γεγονός ήταν ένα είδος κατορθώματος.

Η Μπιενάλε πραγματοποιείται στο κτίριο της Τεχνόπολης περιλαμβάνοντας 57 καλλιτέχνες και ομάδες από το εξωτερικό και την Ελλάδα, με αρκετές νέες παραγωγές. Είναι σχεδιασμένη κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ακολουθεί ο θεατής μια δεδομένη διαδρομή, χωρίς να μπορεί εύκολα να λοξοδρομήσει ή να γυρίσει πίσω, σαν να βρίσκεται μέσα σε έναν σωλήνα. Ακόμα και η πρόσβαση από το ένα οικοδόμημα στο άλλο είναι καλυμμένη με ελαιόπανα, εντείνοντας την αίσθηση του εγκλωβισμού.

Χωρισμένη σε έξι ενότητες καλά δεμένες μεταξύ τους και με τον χώ-

Η εντυπωσιακή εγκατάσταση του Ολλανδού Φόλκερ Ντε Γιονγκ.

ρο, η έκθεση ξεκινά ουσιαστικά με έναν καταϊγισμό βίντεο που μπορεί και να είναι λίγο πιγνηρός για τον Έλληνα θεατή. Ανάμεσα στις πρώτες προβολές περιλαμβάνεται εκείνο του Τζούλιαν Ρόζενφελντ και του Πιέρο Στάινλε που δείχνει κτίρια της ναζιστικής Γερμανίας να καταρρέουν, του Οτολιθ Γκρουπ που παρουσιάζει μαγνητοσκοπημένες ανέκδοτες συνεντεύξεις σπουδαιών Ελλήνων από τον γνωστό σκηνοθέτη Κρις Μαρκέρ (Ξενάκης, Θ. Αγγελόπουλος, Γαβράς κ.ά.), μια μείξη παλαιών τηλεοπτικών ντοκουμέντων, πλάνα της Ακρόπολης, κουντικών εορτασμών με ελαφρύ πορνογραφικό υλικό της Εύας Στεφανή, αλλά και την ενδιαφέρουσα δουλειά του βιντεοαρτιστή Στέφανου Τσιβόπουλου. Οποσδήποτε παίζει κανείς εύκολα στο πνεύμα ότι το βίντεο είναι το μέσο που στη-

ρίζει το κύριο θεωρητικό οικοδόμημα της έκθεσης. Κυριαρχεί μαζί με εγκαταστάσεις, σχέδια, ενώ απουσιάζει σχεδόν ολοκληρωτικά η ζωγραφική (ενώ ζει την αναβίωσή της στο εξωτερικό) και η φωτογραφία.

Η έκθεση περιλαμβάνει μεταξύ άλλων μια εξαιρετική τοιχογραφία του γκραφίτα Στέλιου Φαϊτάκη, ένα μικρό σχέδιο του Πικάσο για την Αθήνα, μια πολύ καλή περφόρμανς της Γεωργίας Σαγρή που συνεχίζεται μόνο για λίγες ημέρες, μια ενδιαφέρουσα εγκατάσταση του Ολλανδού Φόλκερ Ντε Γιονγκ. Συγκινητικά είναι τα σχέδια και κατασκευές της ομάδας Temporary Services που φτιάχνονται καθ' υπόδειξη ενός βαρυνοποιημένου κρατούμενου με τις οδηγίες που τους στέλνει από το κελί του. Η Μπιενάλε κλείνει με ένα βίντεο της Ελένης Μυλωνά όπου το σαρκίο ενός αρνιού, φα-

γωμένου από τα ψάρια, ξεβράζεται στο κύμα. Ένας επίλογος πικρός και κυνικός, που συνοψίζει ίσως το σκεπτικό των επιμελητών.

Είναι μια έκθεση - γροθιά στο στομάχι που καταστρέφει τα στερεότυπα και ανατρέπει την παθητικότητα μας για σκληρότητα της εποχής; Σαφέστατα όχι. Είναι μια μπιενάλε ρηξικέλευθη, με στίγμα αρκετά διαφορετικό διεθνώς; Κινείται στο πνεύμα της σημερινής αγοράς τέχνης όπου ο ζόφος και η φρίκη είναι η σύγχρονη «πολιτική» άποψη, ένα είδος life style που αφομοιώνει την κουλτούρα του δρόμου, τις τερατώδεις υβριδικές μορφές, τη βία, τα σκουπίδια. Είναι μια πολύ καλή mainstream διοργάνωση, φτιαγμένη με ψυχή και σκέψη, που διαψεύδει όμως τον τίτλο της αλλά και την εικόνα που θέλησε να δημιουργήσει πριν από τα εγκαίνια της.